

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Secunda secundae Summa Theologiae

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

3 De quibus rebus oblationes fieri debeant.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72772](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72772)

RESPOND. Dicendum, qd sacerdos quodammodo constituitur sequenter, & medius inter populum, & Deum, sicut de Moysse legitur Deut. 5. & ideo ad eum pertinet diuina dogmata, & sacramenta exhibere populo: & iterum ea, quae sunt populi, puta, preces, & sacrificia, & oblationes per eum Domino debent exhiberi, secundum illud Apost. ad Hebr. 5. Omnis pontifex ex hominibus assumptus, pro hominibus constituitur in his, quae sunt ad Deum, ut offerat dona, & sacrificia pro peccatis. Et ideo oblationes, quae a populo Deo exhibentur, ad sacerdos res pertinent non solum, ut eas in suos usus conuertant, uerum etiam ut fideliter eas dispendent, partim quidem expendendo eas in his, quae pertinent ad cultum diuinum, partim uero in his quae pertinent ad proprium uictum: quia qui altari deseruiunt, cum altari participant, ut dicitur 1. ad Corinth. 9. partim etiam in usus pauperum, qui sunt, quantum fieri potest, de rebus Ecclesiae sustentandi: quae & Dominus in usum pauperum loculos habebat, ut Hierony. * dicit super Matthaeum.

AD PRIMVM ergo dicendum, quod ea quae pauperibus dantur, sicut non proprie sunt sacrificia, dicuntur tamen sacrificia, in quantum eis dantur propter Deum: ita etiam secundum eandem rationem oblationes dici possunt, tñ non proprie dicitur, quia non immedia te Deo offerunt. Oblationes uero proprie dicitur in usum pauperum cedunt, non per dispensationem offerentium, sed per dispensationem sacerdotum.

AD SECVNDVM dicendum, quod monachi, siue alii religiosi pnt oblationes recipere tripliciter. Vno modo, sicut pauperes p dispensationem sacerdotum, uel ordinationem Ecclesiae. Alio modo, si sint ministri altaris: & tñc possunt accipere oblationes sponte oblatas. Tertio modo, si parochiae sint eorum: & tunc ex debito possunt accipere oblationes tanquam Ecclesiae rectores.

AD TERTIVM dicendum, quod oblationes postquam fuerint consecratae, non possunt cedere in usum laicorum, sicut uasa, & uestimenta sacra: & hoc modo intelligitur dictum * Damasi Papae. Illa uero, quae non sunt consecrata, possunt in usum laicorum cedere ex dispensatione sacerdotum siue per modum donationis, siue per modum uenditionis.

ARTICVLVS III.
Vtrum homo possit oblationes facere de omnibus rebus licite possessis.

AD TERTIVM sic proceditur. Videtur, quod non possit homo oblationes facere de omnibus rebus licite possessis: Quia sicut iura humana, turpiter facit meretrix in hoc, quod est meretrix, non tñ turpiter accipit, & ita licite possidet: sed non licet de ea facere oblationem, sicut illud Deute. 23. Non offeres mercedem prostibuli in domo dñi Dei tui: ergo non licet facere oblationem de omnibus licite possessis.

¶ 2 Præ. Ibidem prohibetur, quod pretium canis non offeratur in domo Dei: sed manifestum est, quod pretium canis iuste uenditur, iuste possidetur, ergo non licet de omnibus iuste possessis oblationem facere.

¶ 3 Præ. Malac. 1. dicitur. Si offeratis claudum, & languidum, nonne malum est: sed claudum, & languidum est animal iuste possessum, ergo uidetur, quod non de omnibus iuste possessis possit oblatio fieri.

SED CONTRA est, quod dicitur Pro. 3. Honora dominum Deum tuum de tua substantia: ad substantiam autem hominis pertinet quicquid iuste possidet, ergo de omnibus iuste possessis potest fieri oblatio.

RESPOND. Dicendum, quod sicut Augustinus dicit in libro, * de uerbis domini. Si depradaueris aliquem in ualidum, & de spoliis eius dares alicui iudici, si pro te iudicaret, tanta uis est iustitiae, ut & ibi displiceret. Non est talis Deus tuus, qualis non debes esse nec tu. Et ideo dicitur Eccle. 34. Immolantis ex ini quo oblatio est maculata. Unde patet, quod de iniuste acquisitis, & possessis non potest oblatio fieri. In ueteri autem lege, in qua figura seruiebarur, quaedam pp significationem reputabantur immunda, quae offerre non licebat: sed in lege noua omnis creatura Dei reputatur munda, ut dicitur ad Titum 1. Et ideo quantum est de se, de quolibet licite possessis potest oblatio fieri. Per accidens autem contingit, quod de aliquo licite possessis oblatio fieri non potest, puta, si vergat in detrimentum alterius, ut si filius aliquis offerat Deo id, unde debet patrem nutrire, quod Dominus improbat Matth. 15. Vel pp scandalum, uel propter contemptum, uel aliquid aliud homini.

AD PRIMVM ergo dicendum, quod in ueteri lege prohibebatur oblatio de mercede prostibuli propter immunditiam: in noua autem lege propter scandalum, ne uideatur Ecclesia fauere peccato, si de lucro peccati oblationem recipiat.

AD SECVNDVM dicendum, quod in ueteri lege prohibebatur oblatio de mercede prostibuli propter immunditiam: in noua autem lege propter scandalum, ne uideatur Ecclesia fauere peccato, si de lucro peccati oblationem recipiat.

essenti ministrare sacramenta. Si non confenserit, prostrari coram aliis debet, quod non propter quia ad eum peruenire debent oblationes, sed quia ille non est paratus conscientiae suae consulere, negat ei sacramenta, donec superior consultus prouideat, & sic debet denuntiare superior. Et interim non tamquam index, sed tanquam deuitans participare in peccato mortali cum illo, negare sacramenta illi. Non remanet ergo perplexus, nec oportet eum usurpare sibi superioris potestatem.

Super Quaestione octuagesima sexta articulum 3. dicitur. In articulo 3. eiusdem quaestio. omisso secundo, aduerte in responsione ad tertium, quod triplex ratio licite oblationis animalis caeci, aut claudi, sic distinguitur, quod prima penes inproportionem oblationis ad sacrificium: secunda penes hoc, quod res ipsa contemptibilis contempribilem redderet diuinum cultum: tertia penes non uinculum aut eundem. Propter primam namque non licet unum acetosum, aut farinam quasi corruptam offerre pro sacrificio Eucharistiae: quonia immaculatio sacrificio sola immaculata materia proportio nata est. Propter secundam, nestes concubinarum non debent, ubi sunt cognite, in sacras transferri uestes. Propter tertiam, qui uouit utrumque, non satisfacit, si infirmum offerat: quia uotum intelligitur de utroque in bono itatu. Vbi ergo qualem habet rem Deo quis offert, & nihil horum inconuenientium sequitur, bene facit.

Sermo. 55. ante mediam tom. 10.

D. 937.

¶ Super Questionis
in octavo supra Ar
ticulum quartum.

In articulo 4. eiusdem
quæstio. 85. dubium occurrit
ad ius naturale, ut homo ex
rebus sibi datis a Deo aliquid
exhibeat ad eius honorem.
Quoniam cum de rebus exterio-
ribus sit sermo, aut author
intendit quod præter res, quæ in
sacrificium offeruntur, adhuc
ratio naturalis dicitur alias esse
Deo offerendas: aut replicat
id quod de sacrificii exterioris
oblatione dixit. Si primum
intendit, oportet hoc super
aliqua ratione fundari. Dicit
enim quispiam, quod factum est
rationi naturali, quod in aliquo
sensibili sacrificio Deum hono-
remus. Offerre autem aliter,
quam in sacrificio, vel in ordi-
ne ad sacrificium, ut pro altari,
& huiusmodi quæ ad sacrificii
oblationem ordinantur, nulla
ratione apparet, cum nullus
inde appareat Deo honor.
Sublata namque ministrorum Dei
ratione, quæ honoris ratio restat,
ut Deo primitias frugum offeramus?
Nam ex quo non sacrificantur,
sed per modum simplicis oblationis
exhibentur, dicendum erit Deo:
Suscipe has fruges, & relinquenda
erit: quod videtur ridiculum.
Si uero creditur replicare, quod
de sacrificii oblatione dixerat,
sequitur quod non inferretur
intentionem, quoniam non inferretur,
quod oblationes sint de iure
naturæ, sed quod sacrificia tantum,
quod non oportebat iterare: nec
erat quæsitum de sacrificio, sed
de primitiis, & oblationibus.

ARTICULVS IIII.
Vtrum ad primitias soluendas homines
teneantur.

AD QVARTVM sic proceditur.
Videtur, quod ad primitias soluendas
homines non teneantur: quia Exod. 13.
data lege primogenitorum subditur: Erit quasi signum
in manu tua, & ita videtur esse
præceptum ceremoniale: sed præcepta
ceremonialia non sunt feruanda
in lege noua. ergo neque primitiæ
sunt soluendæ.
¶ 2 Præ. Primitiæ offerebantur
dño pro speciali beneficio illi populo
exhibito. Vnde dicitur Deut. 26.
Tolles de cunctis frugibus tuis
primitias, accedesque ad sacerdotem
qui fuerit in diebus illis, & dices
ad eum. Profiteor hodie coram domino
Deo tuo, quod ingressus sum terram,
pro qua iurauit patribus nostris, ut
daret eam nobis. ergo alie nationes
non tenentur ad primitias soluendas.
¶ 3 Præ. Illud ad quod aliquis tenetur,
debet esse determinatum: sed non
inuenitur nec in noua lege, nec
in ueteri determinata quæ sitas
primitiarum. ergo ad eas soluendas
non tenentur homines ex necessitate.

16. q. 7. e. de
cimis.

AD SECVNDVM dicendum, quod
causam legem, reputabatur animal
immundum. Alia tamen animalia
immunda redimebantur, & eorum
pretium poterat offerri, secundum illud
Leu. ult. Si immundum animal est,
reddimet qui obtulerit: sed canis
nec offerebatur, nec redimebatur,
tamen quia idolatrarum canibus urebantur
in sacrificiis idolorum: tum etiam
quia significant rapacitatem, de qua
non potest fieri oblatio: sed hæc
prohibito cessat in noua lege.

AD TERTIYM dicendum, quod oblatio
animalis cæci, uel claudi red-
debatur illicita tripliciter. Vno
modo, ratione eius, ad quod offer-
ebatur. Vnde dicitur Malach. 1. Si offeratis
cæcum ad immolandum, nonne malum est:
sacrificia autem oportebat esse
immaculata. Secundum modo, ex contemptu.
Vnde ibidem subditur: Vos polluistis
nomen meum in eo, quod dicitis. Mensa
dñi contaminata est: & quod supponitur,
contemptibile est. Tertio modo, ex uoto
præcedenti, ex quo obligatur homo,
ut integrum reddat, quod noluit.
Vnde ibidem subditur: Maledictus
dolosus qui habet in grege suo
masculum, & uotum faciens
immolat debile dño. Et hæc
causæ manent in lege noua, quibus
tamen cessantibus non est illicitum.

Oportet decimas, & primitias
quas iure sacerdotum esse sancimus,
ab omni populo accipere.

RESPOND. Dicendum, quod primitiæ
ad quoddam genus oblationum
pertinent: quia Deo exhibentur
quodammodo professione, ut in Deuter. 25.
Vnde & ibidem subditur. Suscipiens
sacerdos cartallum, spiritum sanctum
de manu eius qui deserit primitias,
ponat ante altare dñi Domini. Et postea
mandatur ei, quod dicitur. Idcirco nunc
offerro primitias frugum terræ, quas
dñs dedit militibus. Offerretur autem
primitiæ: ex speciali causa, scilicet
in recognitionem diuini beneficii, quasi
aliquis proficere se a Deo fructus terre
percipere: & id se tenent ad aliquid
de huiusmodi Deo exhibendum, secundum
illud 1. Paralip. vlti. Quæ de manu tua
accepimus, dedimus tibi. Et quia Deo
debemus exhibere id, quod proprium
est, ideo primitias, quales præcipitur
aliquid de fructibus terre, præceptum
fuit Deo offerre. Ergo sacerdos
constituitur pro populo in his quæ
sunt ad Deum, ideo primitiæ oblatæ
a populo in usus sacerdotum cedebant.
Vnde dicitur Num. 18. Locutus est
dñs ad Aaron. Ecce dedi tibi
custodiam primitiarum mearum.
Pertinet autem ad ius naturale,
ut homo ex rebus sibi datis a Deo,
aliquid exhibeat ad eius honorem:
sed quod talibus personis exhibeat,
aut de primitiis, aut in tali
quantitate, hoc quidem fuit
in ueteri lege iure diuino
determinatum: in noua autem
lege determinatum non est
per determinationem Ecclesie,
quia homines obligantur, ut
primitias soluant secundum
consuetudinem patrum. Indigentiam
ministrorum Ecclesie.

AD PRIMVM ergo dicendum, quod
ceremonialia proprie erant in
genum futurum: & ideo ad præsentem
ueritatis significatæ cessauerunt.
Oblatio autem primitiarum fuit
in signum præteriti beneficii, et
quo etiam debuit recognitionis
causatur secundum dictamen
rationis naturalis: & ideo in gene-
rali huiusmodi oblatio manet.

AD SECVNDVM dicendum, quod
primitiæ offerebantur in ueteri
lege non solum pro beneficio
fructuum terræ promissionis
data a Deo: sed etiam pro
beneficium fructuum terræ a Deo
datorum. Vnde dicitur Deut. 26.
Offero tibi primitias frugum
terræ, quas dominus Deus dedit
mihi, & hæc secunda causa apud
omnes est communis. Potest
etiam dici, quod specialiter
Iudæis specialiter quodam
beneficio terram promissionis
concedit.

SED CONTRA est, quod dicitur 16. q. 7.